

TAMPEREEN
AMMATTIKORKEAKOULU

FENNOMANIAA TUUBALLA

Kolme suomalaista tuubasonaattia

Tiia Luoma

Opinnäytetyö
Toukokuu 2016
Musiiikin koulutusohjelma
Musiiikkipedagogin suuntautumisvaihtoehto

TIIVISTELMÄ

Tampereen ammattikorkeakoulu
Musiikin koulutusohjelma
Musiikkipedagogin suuntautumisvaihtoehto

LUOMA TIIA:
Fennomaniaa tuuballa
Kolme suomalaista tuubasonaattia

Opinnäytetyö 32 sivua, joista liitteitä 4 sivua
Toukokuu 2016

Tämä opinnäytetyö käsittelee kolmea suomalaista tuubasonaattia sekä tarkastelee näiden teosten tavoitteellista harjoittelua opinnäytetyökonserttia varten. Säveltäjien haastatteleminen kuului olennaisena osana teosten taustoituksen selvittämisessä. Työssä tarkastellaan myös opinnäytetyökonsertin järjestämiseen liittyviä toimia.

Opinnäytetyön tavoitteena oli tutustua suomalaiseen tuubamusiikkiin, laajentaa omaa ohjelmistorepertuaaria sekä levittää tietoisuutta suomalaisesta tuubamusiikista. Teosten pohjalta pidettiin opinnäytetyökonsertti, jonka ohjelmisto koostui opinnäytetyön kirjallisessa osiossa käsitellyistä kolmesta suomalaisesta tuubasonaatista. Teokset olivat Paa-vo Heinisen (s. 1938) Sonata for Tuba and Piano op. 20, Harri Wessmanin (s.1949) Sonata for Tuba sekä Tuomas Turriagon (s. 1979) Sonata for Tuba and Piano.

Ohjelmisto oli vaativa sekä monipuolinen, ja vaati onnistuakseen paljon yhteissoitannollista harjoittelua pianistin kanssa. Fennomaniaa-konsertti pidettiin Pyynikkisalissa 8.4.2016, jossa soittivat tuubisti Tiia Luoma, tuubisti Sini Ylönen sekä pianisti Katja Kilponen. Konsertti oli onnistunut, ja sen järjestäminen antoi realistisen kuvan taidemusiikillisen konsertin järjestämisestä sekä sooloteosten esittämisestä.

ABSTRACT

Tampereen ammattikorkeakoulu
Tampere University of Applied Sciences
Degree Programme in Music
Option of Music Pedagogy

LUOMA TIIA:
Fennoman Tuba Movement
Three Finnish Tuba Sonatas

Bachelor's thesis 32 pages, appendices 4 pages
May 2016

The purpose of this Bachelor's thesis was to explore Finnish tuba music, focusing especially on three tuba sonatas by Finnish composers. The composers Paavo Heininen (b. 1938), Tuomas Turriago (b. 1979) and Harri Wessman (b.1949) were interviewed in order to get to know the backgrounds of the sonatas.

The thesis also consisted of a concert based on the sonatas processed in the written part of the thesis. The concert was held on April 8th 2016. The concert was very successful and gave a realistic view of how to organize a full recital.

It is important to examine and rehearse also music composed by Finnish composers. Their music is often innovative and interesting and broadens the knowledge of music composed to a certain instrument, in this case tuba.

Key words: tuba, sonatas, Finland, concerts

SISÄLLYS

1	JOHDANTO.....	5
2	TAVOITTEET	7
2.1	Haastattelut	7
2.2	Ohjelmisto.....	7
2.3	Assistenttityöskentely ammatillisessa koulutuksessa	8
3	TEOKSET	9
3.1	Tuomas Turriagon tuubasonaatti	9
3.1.1	Teoksen taustat.....	9
3.1.2	Teoksen ongelmakohtia harjoitteluvaiheessa.....	11
3.2	Harri Wessmanin tuubasonaatti	13
3.2.1	Teoksen tausta.....	13
3.2.2	Teoksen ongelmakohtia harjoitteluvaiheessa.....	14
3.3	Paavo Heinisen tuubasonaatti	16
3.3.1	Teoksen tausta.....	16
3.3.2	Teoksen ongelmakohtia harjoitteluvaiheessa.....	17
4	KANTAESITYKSET	20
5	HARJOITTELUPROSESSI.....	21
6	KONSERTTI.....	23
6.1	Ajankohta ja tila.....	23
6.2	Markkinointi	24
6.3	Käsiohjelma	24
7	RAPORTTI KONSERTISTA	25
8	POHDINTA.....	27
	LÄHTEET	28
	LIITTEET	29
	Liite 1. Haastattelukysymykset	29
	Liite 2. Konserttitalenne	30
	Liite 3. Konserttimainos	31
	Liite 4. Konsertin käsiohjelma	32

1 JOHDANTO

Tuuba on verrattain nuori orkesterisoitin, sillä ensimmäinen moderni tuuba patentoitiin vasta vuonna 1835. Näin ollen sille sävelletty soolo-ohjelmisto oli pitkään melko suppeaa; ensimmäinen soolokonsertto sävellettiin vasta vuonna 1954. (Vienna Symphonic Library, 2016.) Vähitellen ohjelmisto on laajentunut, mutta ainakin opiskelijan näkökulmasta perinteet vaativat näiden ensimmäisten, urauurtavien, teosten työstämistä.

Tuuballe tehdyn soolo-ohjelmiston määrä on noussut viime vuosina huimasti nykysävelten löydettyä tämän hitaana pidetyn soittimen. Suomessa erityisesti Sinfonia Lahden tuubisti Harri Lidsle on tehnyt pitkäjänteistä työtä tuubaohjelmiston laajentamiseen eteen tilaamalla ja kantaesittämällä runsaasti uusia tuubateoksia (Harri Lidsle, 2012).

Idea tähän opinnäytetyöhön lähti säveltäjä ja pianisti Tuomas Turriagon ehdotuksesta, että liittäisin opinnäytetyöhöni suomalaisten säveltäjien tuubasonaatteja. Näin ollen päädyin Paavo Heinisen, Tuomas Turriagon sekä Harri Wessmanin tuubasonaatteihin. Luulin pitkään opinnäytetyötä tehdessäni näiden olevani ainoita sonaatti-nimikkeellä sävellettyjä sooloteoksia tuuballe, mutta vain muutamaa viikkoa ennen opinnäytetyökonserttiani minulle selvisi, että myös Arttu Sipilä on säveltänyt tuubasonaatin, jota tosin ei vielä ole kustannettu. Näin lyhyellä varoitusajalla pitäydyin kuitenkin jo valmiiksi työstetyissä teoksissa.

Otin ohjelmiston myös haasteena. Tuomas Turriagon sonaatti on ainoa, josta minulla oli ennakkokäsitys. Olin lisäksi kuullut teosta esitettävän useaan otteeseen. Paavo Heinisen tai Harri Wessmanin sonaateista sen sijaan ei ollut opinnäytetyötä tehdessä saatavilla edes äänitettä. En myöskään ollut kumpaakaan kuullut. Näin sain, tai jouduin, tekemään monia musiikillisia ratkaisuja täysin itsenäisesti.

Esittelen tässä työssä näiden kolmen sonaatin taustoja, joita selvitin ottamalla yhteyttä säveltäjiin sekä teoksen kantaesittäjiin. Lisäksi kartoitan kuhunkin sonaattiin liittyviä haasteita, jotka liittyvät olennaisesti itse harjoitusprosessiin. Opinnäytetyöhöni kuului myös opinnäytetyökonsertti, joka pidettiin Pyynikkisalissa 8.4.2016, ja jonka valmiste-

lusta kerron erikseen. Konsertissa kanssani esiintyivät pianisti Katja Kilponen sekä tuuban ammattiopiskelija Sini Ylönen. Konserttiin liittyvät kuvat otti Sini Ylönen.

2 TAVOITTEET

Opinnäytetyöni tavoitteena oli ennen kaikkea tutustua suomalaiseen tuubamusiikkiin. Valitsemani teokset olivat sopivan vaativia ja tarpeeksi erilaisia keskenään, jotta niistä sai koottua kiinnostavan konsertin. Halusin myös motivoida itseäni teoksilla, joista ei ollut saatavilla äänitettä.

2.1 Haastattelut

Haastattelin opinnäytetyötäni varten kaikkien käsiteltävinä olleiden tuubasonaattien säveltäjiä, eli Harri Wessmania (s. 1949), Tuomas Turriagoa (s.1979) sekä Paavo Heinistä (s. 1938). Lisäksi haastattelin kaikki teokset kantaesittänyttä Harri Lidsleä. Kaikki teokset on kantaesitetty Lieksan Vaskiviikoilla.

Haastattelut olivat tyypiltään teemahaastatteluja. Kysyin kaikilta säveltäjiltä saman kysymysrunгон perusteella (Liite 1) samat kysymykset sekä teoskohtaisia kysymyksiä. Harri Lidsleltä kysyin niin ikään erikseen jokaisen teoksen taustasta, harjoitteluprosessista sekä kantaesityskonsertista. Keräsin haastattelut pääasiassa sähköpostitse lukuun ottamatta Paavo Heinistä, jota haastattelin puhelimesta.

2.2 Ohjelmisto

Ohjelmiston kerääminen oli helppoa, siellä tiesin säveltäjät etukäteen. Lisäksi tuubasonaattien määrä on niin rajattu, että teosten tilaaminen konservatorion kirjastoon oli helppoa.

Tilasin teokset opinnäytetyön aiheita pohtiessani jo keväällä 2014. Ajattelin, että teokset olisi hyvä tilata joka tapauksessa, vaikka siis olisinkin päätenyt tekemään opinnäytetyön jostakin toisesta aiheesta. Ohjelmistoon tutustuin lähinnä nuottikuvan perusteella, sillä opinnäytetyöni ohjelmistosta ei ollut tekohetkellä saatavilla äänitettä.

2.3 Assistenttityöskentely ammatillisessa koulutuksessa

Totesin ohjelmiston olevan vaskisoittajan kestävyuden kannalta vaativa. Vaskisoittajan kasvojen lihaksisto on pitkissä teoksissa usein kovilla lihasten rasittuessa. Lisäksi kaksi kolmesta opinnäytetyökonserttini teoksista oli yksiosaisia sonaatteja, jolloin lihakset eivät saa lepoa hetkeä mahdollisten osien välissä.

Nämä rajoitukset mielessäni päädyin siihen, että yhdistän opinnäytetyöhön sekä opinnäytetyökonserttiini opintoihin kuuluvan Assistenttityöskentely ammatillisessa opetuksessa -kurssin. Kurssiin sisältöön kuuluu, että opetuksen seuraamisen lisäksi opetan C-kurssitasoisen laajamuotoisen tai teknisesti vaativan teoksen. Osa opinnäytetyötäni on siis se, että opiskelen yhden ohjelmistoni sonaateista niin, että pystyn sen opettamaan.

Käytin niin sanottua vertaisoppimista tässä prosessissa. Näin ollen olin itsekin opetustilanteessa osallisena oppijana, ja ideaalitalanteessa sekä opettamani ammattiopiskelija että minä opimme toisiltamme tässä vuorovaikutussuhteessa. (Koho, Leppälä, Mustonen & Niemelä 2014, 17.) Tavoitteena oli myös, että kyseinen ammattiopiskelija esittää teoksen itse opinnäytetyökonsertissa. Näin kaikki teokset tulevat esitetyksi, ja saan itse pienen levähdys hetken konsertin keskellä.

3 TEOKSET

3.1 Tuomas Turriagon tuubasonaatti

3.1.1 Teoksen taustat

Lieksan vaskiviikko 2011 tilasi kaksi sonaattia, tuuba- ja trumpettisonaatin, Tuomas Turriagolta vuonna 2010, ja molemmat kantaesitettiin Lieksan vaskiviikoilla vuonna 2011. Kahta vuotta myöhemmin teos oli pakollisena kappaleena Lieksan vaskiviikkojen kansainvälisessä tuubakilpailussa kesällä 2013. Tuubasonaatti on Turriagon ensimmäinen kamarisonaatti, ja hänen tavoitteenaan on säveltää Paul Hindemithin ja Paavo Heinisen tapaan sonaatti jokaiselle sinfoniaorkesterin soittimelle ja pianolle.

Turriago oli kuullut Lieksan vaskiviikoilla Pacho Floresin ja Trio Acustico Venezolanon konserttia Lieksan vaskiviikoilla vuonna 2010 ja oli vaikuttunut kuulemastaan, erityisesti venezuelalaisesta kansanmusiikista. Mieleen jäi merengue-tanssi, joka menee 5/4-tahtilajissa jakaantuen tahdin sisällä lisäksi kahdeksi 5/8-tahdiksi. Rytmii ja rytmillisyyttä toimi inspiraationa tuubasonaatin tahtilajivalinnalle. Sävellysprosessi oli haastava nimenomaan rytmisten ideoiden takia, sillä niiden nuotintaminen vaati sen, että sonaatti piti kirjoittaa uudelleen peräti kolmesti.

Teoksen toinen, hieman surumielinen teema syntyi elokuvan pohjalta. Erään elokuvan taustalla soi kahden pariäänänen vuorottelu, ja tämä inspiroi Turriagoa niin paljon, että samat pariäänät esiintyvät tuubasonaatin tahdissa 25 pianon vasemmassa kädessä. Pariäänten pohjalta syntyi hyvin nopeasti myös koko teema pianon vasemmalle kädelle tahdeissa 24–37. Teeman mielenkiintoisuutta lisää oikean käden rytmiiikka. Vasemman käden teema esiintyy teoksessa useaan kertaan, kerran myös tuuban soolona.

24

p

(8va)

p

sempre p
la mano sinistra cantabile
e legato possibile ma senza leg.

26

mf

(8va)

29

32

35

G. P.

Ped. ———→
hold down
until bar 47

Turriagon tavoitteena oli sonaattia tehdessä se, että piano ei saisi liian suurta roolia. Hänen mielestään useat pianokamarisonaatit ovat liian pianovoittoisia, jolloin piano kuulostaa jo yksin soitetuna ”liian hyvältä” – eli teos kävisi lähes soolopianoteoksesta. Tuubasonaatissa tuuba ja piano muodostavat kudoksen, jossa molemmat tarvitsevat ja täydentävät toisiaan. Teoksessa pianon ylärekisterin hyödyntäminen kompensoi tuuban matalaa rekisteriä. Tuuba soittimena oli jo sävellysvaiheessa Turriagolle tuttu, sillä hän on päässyt työskentelemään paljon huipputuubistien, kuten Benjamin Piercen, Sergio Carolinin, Harri Miettusen ja Harri Lidslen, kanssa. Sävellystyössä tuuba on hänen mielestään miellyttävä soitin sen laajan rekisterin sekä notkeuden takia. (Turriago 2016.)

3.1.2 Teoksen ongelmakohtia harjoitteluvaiheessa

Turriagon tuubasonaatissa oleellista on jo harjoittelun alkuvaiheessa ymmärtää tempon säilymisen tärkeys. Myös säveltäjä itse korostaa sitä, että sonaatti ei ole temponsa puolesta virtuoottinen, mutta sen on säilyttävä samana koko teoksen ajan. Sonaatissa on vahvasti läsnä myös kaksitoistasäveljärjestelmä.

156

8va - - 1

8va - - - - -

poco a poco meno stacc.

And. poco a poco

160

ff sempre

loco

ff sempre non stacc.

NUOTTIESIMERKKI 2. Turriago; Tuubasonaatti, tahdit 156-161

Teos on rytmisesti erittäin monimuotoinen ja vaatii myös kamarimusiikillisesti paljon pianolta ja tuubalta. Esimerkiksi teoksen huippukohtaan johdattelevassa osassa (tahdit 156–161) on paljon muuttuvia tahtilajeja sekä melko nopeita aika-arvoja niin nuoteissa kuin tauoissakin, kuten kahdeksas- ja kuudestoistaosia. Tahdeissa 156–161 tuuba ja piano vuorottelevat niin, että piano soittaa aina tuuban lyhyille tauoille. Tempon on siis oltava erittäin täsmällinen. Samalla pitäisi pitää huolta nyanssin noususta sekä intensiivisestä tunnelmasta kohti teoksen huutavaa huippukohtaa.

52 normal playing position
p *poco a poco cresc.*
loco
p poco marcato, non troppo staccato *poco a poco cresc.*
 * *senza corda*
tre corde

54

56 *f* *loco*
8va-
f
con corda

58 *p*
f *p*
senza corda *con corda*

NUOTTIESIMERKKI 3. Turriago; Tuubasonaatti, tahdit 52-59

Teoksen kenties rytmisesti vaativin jakso on tahtien 52–56 välinen osuus. Jakso näyttää näennäisesti yksinkertaiselta, mutta on osoittautunut useille artisteille sekä Lieksan tuubakilpailujen kilpailijoille erittäin vaikeaksi, kenties notaation tai pianon ja tuuban vuorottelun takia. Jakson ideana on tuuban rytmin tihentyminen: taukojen kesto lyhentyä aina puoleen. Jakson ongelmallisuus hämmästyttää, sillä periaatteessa tuubisti saa pianolta melko selkeää kuudestoistaosasykettä. Erityisen vaikeana pidän tahtia 56, jossa tuuban rytmissä tapahtuu pieni nykäys, eli taukojen kesto jälleen puolittuu. Itse pyrin harjoittelemaan kyseistä jaksoa niin, että kirjoitin nuotinnusohjelmalla kyseiset tahdit ja soitin itse tämän säestyksen päälle. Metodi auttoi, mutta elävässä kamarimusiikkitalanteessa hermot kuitenkin melko usein pettivät.

3.2 Harri Wessmanin tuubasonaatti

Harri Wessmanin tuubasonaatti on ohjelmistoni teoksista ainoa kolmeosainen sonaatti. Osat noudattavat sonaatilla tyypillistä kaavaa: ensimmäinen osa on nopea, toinen hidas ja kolmas jälleen nopea. Teos on lisäksi erittäin helposti lähestyttävä. Tuuba ja piano ovat melko tasavertaisessa asemassa, ja niiden välillä on paljon vuoropuhelua. Tämä helpottaa teoksen soittamista.

Teos on myös tuubistin kestävyiden kannalta armollinen, sillä varsinkin ensimmäisessä osassa pianolla on pitkiä yli kymmenen tahdin välisoittoja. Tautot ovat tarpeellisia kasvojen lihasten palautumisen sekä sitä kautta niiden kestävyiden kannalta.

3.2.1 Teoksen tausta

Harri Lidsle tilasi sonaatin Harri Wessmanilta. Idea tilaukseen lähti Harri-nimellä leikitelystä – Lidslen silloinen pianisti oli niin ikään Harri, nimittäin Harri Saarinen. 1990-luvulla, eli teoksen tilauksen aikaan, oli todellista pulaa täysimittaisista tuubasonaateista. Lidsle tilasi Wessmanilta sonaatin, jonka opiskelija pystyisi jo opintovaiheessa esimerkiksi tutkinnossa soittamaan. (Lidsle 2016.)

3.2.2 Teoksen ongelmakohtia harjoitteluvaiheessa

Tavoitteenani oli, että Wessmanin sonaatin esittäisi konsertissa opiskelukaverini konservatorion toiselta asteelta. Opiskelisin teoksen siis itse niin, että voisin sen hänelle opettaa. Samalla suorittaisin assistenttityöskentelyn kurssin.

Vaikea osio ammattiopiskelijan kanssa työskentelyssä oli se, kuinka saisin hänet motivoitua harjoittelemaan itsenäisesti. Harjoitteluvaiheessa pohdin, olinko ollut liian myöhään liikkeellä nuottien kanssa, eli olisiko nuotit pitänyt toimittaa opiskelijalle huomattavasti aikaisemmin. Toisaalta tämäkään ei olisi ollut tae harjoittelutuntien lisääntymisestä.

Olin jo melko aikaisessa vaiheessa vähentänyt esittävät osat kolmesta kahteen, eli koko sonaattia ei tulisi kuulemaan konsertissani. Konserttiviikolla teimme opettajani kanssa ratkaisun, että konsertissa kuultaisiin vain teoksen ensimmäinen osa.

Teos on harmonioiltaan sekä rakenteeltaan helposti omaksuttavissa. Ajatustyötä vaatii varsinkin kahden ensimmäisen osan todella pitkät fraasilinjat sekä pitkät aika-arvot. Teoksesta tulee helposti hieman tylsä, mikäli näihin linjoihin ei saa musiikkia. Teoksessa on myös suuria intervallihyppyjä, mutta helposti ymmärrettävän melodialinjan ansiosta kyseiset suuret hyppyt ovat soitettavissa.

NUOTTIESIMERKKI 4. Wessman; Tuubasonaatti, tahdit 47-55

Wessmanin sonaatin ensimmäisessä osassa on paljon staccato-merkintöjä erityisesti tuuballe, kuten tahdeissa 47–55. Pidän itse näitä merkintöjä hieman ongelmallisina, sillä tuuballa staccatoon pyrittäessä ääniä lyhennetään liikaa, jolloin tuuban äänenlaatu kärsii. Pahimmillaan tuubasta kuuluu pelkkä pieni pörähdys, josta ei tunnista edes sävelta-soa. Myös staccatoa soittaessa pitäisi muistaa äänenlaatu sekä äänien tunnistettavuus. Teosta opettaessani korostin sekä oppijalle että itselleni, että staccatot on ainakin teok-sen omaksumisvaiheessa syytä unohtaa. Haastattelussa Wessman myös itse korosti (Wessman, 2016), etteivät staccatot saa olla liian lyhyitä ja kuivia.

3.3 Paavo Heinisen tuubasonaatti

3.3.1 Teoksen tausta

Paavo Heinisellä on ollut tavoitteena tehdä Paul Hindemithin tapaan sooloteos jokaiselle sinfoniaorkesterin soittimelle. Urakka alkoi basso- ja alttoviulusonaateista. Sibelius-Akatemian luentosarja, jossa Kalevi Aho esitteli varsinkin puhallinsoittimien mahdollisuuksia soolosoittimena, herätti myös Heinisen mielenkiinnon käyttää kyseisiä soittimia sooloteoksissa. (Heininen, 2015.)

Tuuballe säveltäminen oli Heinisen mukaan mielenkiintoista, mutta myös haastavaa, sillä hän ei ollut aikaisemmin säveltänyt näin laajaa teosta kyseiselle soittimelle. Hän ei myöskään ollut kokeillut tuubaa, korkeintaan pidellyt sitä. Vaskisoittimet olivat tulleet tutuksi Kaartin soittokunnalle sävelletyn Rauhan fanfaari -teoksen myötä. Tuubasonaatti tuntui hyvältä idealta, ja hän ehdotti yhteistyötä Lieksan vaskiviikkojen kanssa, jonka kautta teos myös tilattiin. (Heininen, 2015.)

Heininen piti tuubaa miellyttävänä soittimena sävellystyöhön. Hän vertasi pasuunalle ja tuuballe säveltämistä keskenään, ja totesi, että pasuunalle sävellettäessä pedaalirekisterin kuuluvuus saattaa aiheuta haasteita. Hän pohdiskelikin, että pasuunalle säveltäessään hän käyttäisi välillä mieluummin bassopasuunaa voimakkaamman alarekisterin takia. Tuuballa tällaisia rekisteriongelmia ei ilmennyt; rekisterit soivat nyanssillisesti melko tasaisesti. Hän oli myös mieltynyt siihen, että tuuballa pystyy tarvittaessa kehittämään apu- tai vaihtoehtosormituksia esimerkiksi heikommin soiviin säveliin. (Heininen, 2015.)

Heinisen mielestä tuubasonaatin ja koko sooloteossarjan, haastavuus oli siinä, kuinka tehdä pianosta tarpeeksi erilainen ja persoonallinen jokaiseen teokseen. Tuubasonaatissa hän korostaakin pianon leikkisyyttä. Hän vertasi teosta japanilaiseen puutarhaan, jossa erilliset objektit sijoitetaan toistensa läheisyyteen harmoniassa. (Heininen, 2015.) Tämä selittää mielestäni teosta erittäin hyvin, sillä yhteissoitannollisesti sonaatti on erittäin vaativa.

3.3.2 Teoksen ongelmakohtia harjoitteluvaiheessa

Heinisen sonaatti oli minulle kaikista vaativin teos saada esityskuntoon. Erityisen paljon harjoittelua vaativia elementtejä olivat esimerkiksi teoksen vapaatonaalisuus, suuret intervallit sekä pianon ja tuuban yhteissoitannolliset haasteet. Heininen (2015) totesi haastattelussaan, että tuuba ja piano ovat teoksessa kuin saman rakennuksen kaksi eri kerrosta, mikä mielestäni kuvaa hyvin myös harjoitteluvaiheessa eteen tulevia konkreettisia haasteita. Tuubisti ei voi tukeutua pianistiin tai päinvastoin. Alla oleva nuottiesimerkki havainnollistaa pianistilta vaadittavaa nuotinlukua; välillä hänen on luettava nuotteja kolmelta viivastolta (Nuottiesimerkki 4).

200 *p espr.*

203 *pp* *p* *pp grazioso secco: senza fco.* *pp*

205 ♩ = 90 *dolce espressivo* *p* *p* *pp* *pp*

207 *p* *pp*

NUOTTIESIMERKKI 5. Heininen; Tuubasonaatti, tahdit 200-203

Sonaatti on rytmisesti erittäin vaativa. Vaativuutta lisää se, että useat rytmit on nuotin-
kirjoituksellisesti hieman epäselvästi kirjoitettu: tahdin iskuja on välillä vaikea hahmot-
taa. Pisteellisten aika-arvojen käyttämisen sijaan soittajaystävällisempää olisi ollut jakaa
nuotit pienempiin aika-arvoihin sitoen niitä toisiinsa.

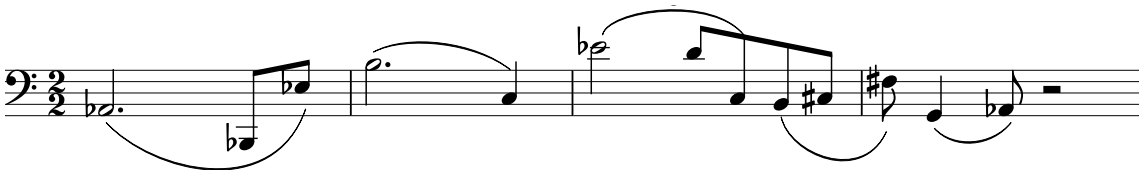

NUOTTIESIMERKKI 6a. Heininen; Tuubasonaatti, tahdit 55-56, tuuba

NUOTTIESIMERKKI 6b. Heininen; Tuubasonaatti, tahti 165, tuuba

Suuret intervallihypyt lisäävät teoksen fyysistä raskautta vaskisoittajalle. Sonaatin tuu-
ban osuudessa suuri osa suurista intervalleista on lisäksi kirjoitettu legatokaarin, mikä
tarkoittaa sitä, että nuotit olisi yhdistettävä toisiinsa niin kiinteästi kuin mahdollista.
Kärjistetysti ilmaistuna mitä suurempi intervalli, ja vieläpä legatomerkinällä, sitä vai-
keampi vaskisoittajan on soittaa kyseinen intervalli puhtaasti oikeisiin säveliin osuen.
Heininen tosin itse totesi (Heininen, 2015), että pitkät legatot ovat tarkoitettu soitetta-
vaksi enemmänkin sostenutossa, eli kaikkien legatojen toteutuminen ei ole välttämättä
tarkoituksenmukaistakaan.

NUOTTIESIMERKKI 7. Esimerkki sonaatin suurista intervalleista, tahdit 151-154

Heininen korosti, että rytmit vaikuttavat vaikeilta yksittäistä stemmaa tai tahtia tarkas-
teltaessa, mutta tuuban ja pianon soittaessa yhdessä rytmit sulautuvat ymmärrettäväksi
kudokseksi. Hän huomautti myös, ettei kaikkien rytmikuvioiden tarvitse olla täysin
tarkkoja – tosin jotkin rytmikuviot hän on nimenomaan tarkoittanut soitettavaksi erittäin
eksaktisti. (Heininen 2015.) Nuottiesimerkissä 7 on havainnollistettu tahtien 228–236

avulla hänen edellä kuvailemansa kudos. Tuuba ja piano erikseen tarkasteltuna näyttävät täysin erillisiltä, mutta teosta soitettaessa kyseinen jakso nivoutuu todella rytmisesti jänteväksi kokonaisuudeksi.

228 $\text{♩} = 80$

231

234

NUOTTIESIMERKKI 8. Heininen; Tuubasonaatti, tahdit 228-236

4 KANTAESITYKSET

Kaikki opinnäytetyössäni käsiteltävänä olevat sonaattit on kantaesitetty Lieksan kansainvälisellä vaskiviikolla.

Paavo Heininen oli erityisen mieltynyt teostensa kantaesityksiin Lieksassa. Heinisen neljä vaskisonaattia kantaesitettiin erityisessä teemakonsertissa, joka keskittyi siis täysin Heinisen tuotantoon. Tuubasonaatti on yksi teos neljän vaskisonaatin kokonaisuudessa, mutta kaikki sonaattit ovat itsenäisiä. Opinnäytetyöprosessissa olen huomannut, että Heinisen teos on ohjelmistostani selkeästi haastavin. Heininen itse oli vaikuttunut kantaesityksestä, mutta hämmästeli hieman sitä, ettei konsertissa ollut esimerkiksi Yleisradio tai pääkaupunkiseudun lehdet edustettuina. Näin konsertin näkyvyys jäi paljon sen ansaitsemaa huomiota vaatimattommaksi.

Harri Wessmanin tuubasonaatin kantaesitys herätti huomiota siitä syystä, että se oli ensimmäinen suomalainen tuubasonaatti. Lieksan vaskiviikoilla järjestetyn kantaesityskonsertin aikaan muun muassa Ilta-Sanomat, Karjalainen sekä Etelä-Suomen Sanomat uutisoivat teoksesta (Wessman, 2016). Sonaatti kantaesitettiin vuonna 1995.

Tuomas Turriagon sonaatti kantaesitettiin Lieksan vaskiviikoilla vuonna 2011, ja säveltäjä itse oli tyytyväinen kantaesitykseen (Turriago, 2016). Turriagon mukaan isoin haaste tuli kuitenkin kahta vuotta myöhemmin teoksen ollessa Lieksan vaskiviikkojen kansainvälisen tuubakilpailun pakollisena teoksena. Tällöin Turriago kuuli pianisti Outi Nissin soittavan teosta, ja hämmästyti kuinka paljon musiikkia Nissi oli sonaatista löytänyt. (Turriago, 2016.)

5 HARJOITTELUPROSESSI

Päädyin opettelemaan teoksia hyvinkin toisistaan eriävillä tavoilla. Turriagon sonaatti oli kaikista selkein itselleni, sillä olin kuullut sen useita kertoja esitettynä. Lisäksi olin itse opiskellut teosta vaihto-opiskeluni aikana lukuvuonna 2014–2015. Teos oli siis jo esitetty. En ollut täysin tyytyväinen omaan suorittamiseeni esittäessäni teoksen opiskelijakonsertissa, mutta teoksen ymmärtäminen oli jo alusta asti melko hyvin jäsentynyttä.

Kuulin Turriagon sonaatista Lieksan tuubakilpailussa noin kaksikymmentä erilaista versiota. Lisäksi Harri Lidsle on kantaesityksen lisäksi esittänyt teosta useissa vaskitapah-tumissa sekä -konserteissa. Wienissä teosta harjoitellessani minulla oli mukana äänitys eräästä Lidslen konsertista, jossa sonaatti oli esitetty. Pystyin siis soittamaan sitä Wienissä myös pianistilleni Ana Dimovalle sekä paikalliselle opettajalleni Paul Halwaxille.

Teoksessa on myös paljon suuria intervaleja. Harjoittelin näitä kulkuja hitaasti sekä legatossa ennen tempossa soittamista. Lisäksi teosta oli harjoiteltava metronomin tahdissa, erityisesti niin, että neljäsosanuotti oli jaettu vähintäänkin kahdeksasosiksi.

Olin esittänyt teoksen jo ennen joulua 2014. En sinänsä ollut täysin tyytyväinen kysei-seen matineaan. Henkilökohtainen haaste Turriagon sonaatin kohdalla oli se, ettei vaih-to-opiskeluaikani ylärekisterini ollut vielä täysin niin varmallalla tasolla kuin teos edel-lyttäisi. Esimerkiksi kadenssi alkaa yksiviivaisesta g-sävelestä. Tähän säveleen osumi-nen, vieläpä sävellyserkinnän mukaan voimakkaassa nyanssissa, oli tuolloin vielä erittäin epävarmaa, eikä onnistunut täysin matineassakaan. Turriagon sonaatin harjoitte-luprosessissa onkin ollut hienoa huomata myös konkreettisesti oma tekninen kehitys reilussa vuodessa.

Heinisen sonaattia aloin harjoitella jo alkusyksystä 2015. Olin itse asiassa ehdottanut teoksen soittamista jo Wienissä, mutta sikäläinen opettajani oli Turriagon sonaatin esit-tämisen jälkeen sitä mieltä, että oli viisaampaa käydä läpi perinteisempää ohjelmistoa. Niinpä harjoittelu alkoi vasta Suomeen palattuani.

Ennen varsinaista soittaen opettelua jouduin kirjoittamaan todella paljon rytmejä auki, eli jaoin pidempiä aika-arvoja pienemmiksi – tarvittaessa jopa kuudestoistaosiksi, jotta

ymmärtäisin varmasti kaikki rytmit. Pienemmiksi aika-arvoiksi jakamisen jälkeen yhdistelin nuotteja, jotta saisin rytmit vastaamaan alkuperäisiä. Tätä työtä jouduin jatkaamaan koko harjoitteluprosessin ajan, sillä joidenkin tahtien osalta kesti todella kauan, että ymmärsin varmasti kaiken. Rytmien ymmärtäminen oli edellytys pianon kanssa soittamiselle.

Heinisen sonaatin kanssa työskentely oli erittäin hidasta ja välillä jopa turhauttavaa. Suuri intervaleja jouduin ensin ”tiivistämään”, eli muuttamaan oktaavialaa niin, että sain sävelet päähäni. Tämä oli tärkeää osumatarkkuuden kannalta, siellä vaskisoittimilla samalla sormituksella saa tuotettua useita säveliä eri oktaavialoista. Oikeiden äänien soittaminen vaatii soittajan omaa ymmärrystä siitä, mitä ääniä hänen tulisi tuottaa. Vasta oktaavialojen siirtelyn jälkeen pystyin lähestymään teosta sen kirjoitetusta oktaavialasta.

Teos alkoi vuodenvaihteen 2015-2016 aikana olla valmis yhteissoittoon pianon kanssa. Pianon kanssa työskentelylle oli ehdotonta, että myös minä olin tutkinut pianopartituuria tarpeeksi tarkasti. Heinisen tuubasonaatissa tuntui olevan myös sellainen ajatus, että jos jommallakummalla soittajalla on hieman helpompi jakso, esimerkiksi rytmisesti, niin toisella on vastaavasti todella haastava jakso. Niinpä teoksessa ei ollut sellaista yhtäaikaista lepoa.

Wessmanin sonaatin otin käsittelyyn muihin kahteen sonaattiin verrattuna melko myöhään. Itsenäisesti tutustuin lähinnä itse melodialinjaan, joka myös vaati oktaavialojen tiivistämistä, sekä selkeästi teknisiin, sorminäppäryyttä vaativiin kohtiin. Tämän jälkeen aloin opiskella teosta ammattiopiskelija Sini Ylösen kanssa.

Wessmanin teoksessa työmäärää helpotti se, että teoksen rakenne oli helposti ja nopeasti omaksuttavissa. Tekniset kohdatkin olivat melko säännönmukaisesti osia jostakin asteikosta, joten pienellä harjoittelulla ne sai hyvin kuntoon. Sini itse sai teoksesta parhaiten käsityksen säestysharjoituksissa. Hän myös äänitti näitä harjoituksia, ja vaikka käytössä ei ollutkaan kovin laadukas äänityslaite, niin hän sai näiden äänitteiden avulla nopeammin käsityksen teoksesta. Mikäli aikaa olisi ollut enemmän, olisin kiinnittänyt enemmän huomiota korkean rekisterin laatuun.

6 KONSERTTI

6.1 Ajankohta ja tila

Tavoitteenani oli pitää opinnäytetyökonsertti huhtikuun aikana. Näin saisin mahdollisimman pitkän ajanjakson teosten harjoitteluun. Aikataulutusta muuttui kuitenkin haastavaksi, sillä ajoitin myös B-kurssitutkintoni huhtikuulle. Tarkalleen ottaen B-kurssitutkintoni tulisi olemaan puolitoista viikkoa opinnäytetyökonserttini jälkeen. Urakkaa helpotti hieman se, että otin Tuomas Turriagon tuubasonaatin myös osaksi B-kurssitutkinto-ohjelmistoani.

Olin jo alusta alkaen sitä mieltä, että Tampereen Musiikkiakatemia Pyynikkisali on ainoa realistinen ja helposti saatavilla oleva tila opinnäytetyökonserttiini. Muut Tampereen musiikkiakatemiaalaisille avoimet ja helposti varattavissa olevat konserttipaikat, kuten Hiekan taidemuseo, Pyynikinlinna tai kirkot eivät akustisesti ole kovinkaan ideaalit tuuban kaltaiselle soittimelle. Hiekan taidemuseo ja Pyynikinlinna ovat tiloina niin pieniä, että tuuba voisi tulla helposti liian lujaa. Kirkkojen akustiikka on haastava pitkän kaiun takia, ja kaikissa kolmessa sonaatissa artikulaatiolla sekä rytmillä on tärkeä rooli kokonaisuuden kannalta.

Tarkemman ajankohdan pohtimiseen vaikutti suurelta osin Pyynikkisalilin varaustilanne. Huhtikuussa järjestettävät Pyynikin laulupäivät erinäisine tapahtumineen karsivat melko paljon vaihtoehtoja erityisesti ilta-ajoista. Iltakonsertti olisi ollut tietenkin mieluisin, mutta lopulta ilta-ajan varaaminen osoittautui melko mahdottomaksi. Keväällä valmistumisen edellytyksenä oli tietenkin opintojen saattaminen valmiiksi hyvissä ajoissa ennen valmistumispäivää, jotta tutkintoa voi hakea.

Opinnäytetyökonsertin ajankohdaksi valikoitui 8.4.2016 klo 10.30. Koitin ottaa huomioon esimerkiksi pedagogiopiskelijoiden TAOK-päivät, jolloin siis pedagogiikkaopinnot sijoittuvat heitä todennäköisesti pääkampukselle sekä kevään yhteismuusisointiperiodit, ettei esimerkiksi sektioharjoituksia osuisi konserttiajankohtaan. Loppujen lopuksi olin tyytyväinen aamupäiväkonserttiin, sillä koen olevani terävimmilläni soittaessani aamusta.

6.2 Markkinointi

Markkinoin tapahtumaa lähinnä Facebook-tapahtuman avulla. Loin tapahtumasivun, jota päivitin aina konserttijärjestelyiden edistyessä. Koitin pitää otteen mahdollisimman kevyenä ja humoristisena.

Markkinointiin kuului olennaisena osana konserttijulisteen tekeminen. Kun olin tehnyt lopullisen päätöksen opinnäytetyöni aiheesta, tuli minulle myös melko pian käsitys konserttijulisteen konseptista. Halusin julisteen olevan hauska, mutta sen pitäisi tuoda selkeästi myös opinnäytetyöni suomalaisuuden teema esille. Konserttijulisteeni kuvasi Sini Ylönen. Halusin kuvaan nimenomaan kansallispuvun kuvaamaan suomalaisuutta.. Lopulta päädyin käyttämään omaa perintöpukuani, joka ei todellisuudessa mahdu päälleni, mutta kuva rajattiin niin, ettei tämä käy kuvasta ilmi. Kuvaustilanteessa keksin myös Fennomaniaa –nimen konsertille.

Vein konserttijulisteeni pääkirjasto Metsoon sekä konservatorion ilmoitustaululle. Lisäksi konserttimainos pyöri konservatorion aula info-televisiossa. Lisäksi ilmoitin konsertista Aamulehden Menoinfo-palvelun internetsivuilla. Pieni ilmoitus päättyi myös konserttipäivän painetun Aamulehden Menoinfo-sivulle.

6.3 Käsiohjelma

Käsiohjelmastakin halusin saada mahdollisimman epävirallisen oloisen, mutta kuitenkin informatiivisen. Kaksipuolinen A4-kokoinen käsiohjelma oli mielestäni riittävän kokoinen. Konsertin suunnittelun alkuvaiheesta alkaen oli selvää, että juontaisin konsertissa. Näin voisin laajentaa käsiohjelmasta saatavaa informaatiota.

7 RAPORTTI KONSERTISTA

Opinnäytetyökonserttini Fennomaniaa pidettiin Tampereen Musiikkiakatemian Pyynikkisalissa perjantaina 8.4.2010 klo 10.30. Paikalla oli noin parikymmentä kuulijaa, lähinnä ystäviä ja opiskelutovereita. Valitettavasti samaan ajankohtaan osui PowerBrass-Girls-yhtyeen harjoitukset, mikä verotti yleisöä noin kymmenen ihmisen verran.

Konserttiin valmistautuminen meni mallikkaasti. Pyrin tekemään aamusta mahdollisimman rauhallisen ja hallitun. Tekemistä oli toki koko aamulle, vaikka ajattelin tekeväni edellisenä iltana kaiken mahdollisimman valmiiksi. Selkeä suunnitelma ja aikataulutus rauhoitti kuitenkin askareita. Useista kerroista oppineena ymmärsin myös juoda runsaasti vettä jo hyvissä ajoin ennen konserttia. Konsertti äänitettiin.

Konsertti itsessään meni hyvin, ja olen siihen erittäin tyytyväinen. Haastavaksi teokseksi osoittautunut Heinisen tuubasonaatti meni kenties yhtenäisemmin kuin koskaan aikaisemmin, ja olin todella tyytyväinen yhteissoitantaan pianon kanssa.

Tuomas Turriagon tuubasonaatissa oli mielestäni erittäin paljon tunnetta ja musiikkia mukana. Huomasin ja aistin kuitenkin jo konserttitilanteessa, että sekä itseni että pianistin keskittymiskyky alkoi olla jo konsertin viimeisen teoksen aikana ääri rajoilla. Teknisesti konsertissa soittamamme versio ei ollut teknisesti parhaimpia vetojamme, mutta konserttitilanne oli hyvä harjoitus B-kurssitutkintoa ajatellen. Äänitystä kuunnellessani aistin kuitenkin itse konserttitilannetta selvemmin kasvojen lihaksiston väsymisen. Muutamissa äänissä erityisesti voimakkaissa nyansseissa huomasin äänen laadukkuuden kärsivän.

Olin etukäteen ajatellut konsertin kestävän reilun puoli tuntia. Juontoineen ja hengähdystaukoineen konsertin kestoksi tuli yllättäen jopa 45 minuuttia. Loppujen lopuksi keston kannalta oli siis järkevä ratkaisu lyhentää Wessmanin sonaatti vain yhteen osaan. Olin tyytyväinen siihen, kuinka hyvin opiskelijakollegani Sini suoriutui teoksesta varsinkin harjoittelumotivaation ongelmien keskellä. Teos tuli hänelle muun muassa säestysharjoitusten äänitysten avulla sen verran tutuksi, että hän pystyi sen esittämään. Yleisöön oli kuitenkin kuultavissa hieman epävarmuutta, mikä ilmeni hieman varovaisena

soittamisena. Jatkossa keskittyisin hänen kanssaan rohkeuteen soittaa voimakkaammilla nyansseilla.

Juonsin konsertissa jokaisen teoksen välissä. Olin suunnitellut juontoihini rungon, mutta halusin juontojeni kuulostavan minulta myös yleisöön. Liian virallinen juonto saattaisi kuulostaa tilanne huomioon ottaen epäluonnolliselta. Pyrin kertomaan teoksista sekä itse opinnäytetyöstä ja siihen liittyvästä työprosessista niin, etten toistaisi käsiohjelmaan kirjaamiani asioita. Olen tyytyväinen juontoihini. Jännityksestä johtuvaa änkytystä ei ollut, ja tunsin olevani luonnollisesti läsnä lavalla.

8 POHDINTA

Opinnäytetyökonsertti oli koko opinnäytetyöprosessini paras kokemus. Olin tutkaillut hieman teoksia jo ennen opinnäytetyöprosessia sekä syventynyt ja intensiivisesti harjoitellut teoksia vuodenvaihteen molemmin puolin. Konsertti huipensi koko opiskeluprosessin.

Opinnäytetyön tekemiseen liittyi myös varsin paljon turhautumista ohjelmiston harjoitteluvaiheessa. Varsinkin Heinisen teos oli niin vaativa, että harjoittelun alkuvaiheessa teoksen omaksuminen oli välillä tuskastuttavan hidasta. Oli siis lohduttavaa kuulla oman opettajani toteavan soittotunnillani, että modernin teoksen kanssa työskennellessä kymmenenkin sekunnin saaminen päivässä valmiiksi on jo hyvä saavutus.

Säveltäjien haastatteleminen oli mielenkiintoista, ja olin todella iloinen kuinka mielellään he antoivat haastattelun työtäni varten. Kaikkien kanssa oli miellyttävä olla yhteyksissä. Opinnäytetyön kantava voima oli nimenomaan suomalaisen musiikkiin tutustumisessa, ja teokset olivat ilahduttavan erilaisia.

LÄHTEET

Etelä-Suomen Sanomat. 25.7.1995. Harrit asialla: Ei sitä joka päivä kantaesitetä suomalaista tuubasonaattia! Kotimaa 10.

Harri Lidsle. 2012. Harri Lidsle – The Finnish Tuba Player. Luettu 15.4.2016. <http://www.harrilidsle.com/page5.php>.

Heininen, P. 2015. Säveltäjä. Haastattelu 15.12.2015. Haastattelija Luoma, T. Litteroitu.

Ilta-Sanomat 27.7.1995. Suomen ensimmäinen tuubasonaatti syntyi kolmen Harrin voimin. Päivystys/Kultturi 24.

Karjalainen 29.7.1995. Uutta vaskimusiikkia viikon päätteeksi. Kempas, J.

Koho, N., Leppälä, J., Mustonen, E. & Niemelä, T. 2014. Vertaisoppimisen monet muodot korkeakouluopetuksessa. Luettu 20.3.2016. http://blogs.helsinki.fi/viikinopet/files/2014/10/Vertaisoppimisen_monet_muodot_korkeakouluopetuksessa_17-29.pdf.

Lidsle, H. 2016. Tuuban äänenjohtaja. Lahti Sinfonia. Sähköpostihaastattelu.

Turriago, T. 2016. Säveltäjä. Haastattelu 11.3.2016. Litteroitu.

Turriago, T. 2016. Säveltäjä. Sähköpostihaastattelu.

TAMK Intra. 2015. Opinto-opas. Luettu 28.3.2016. Saatavilla: <http://opinto-opas-ops.tamk.fi/index.php/fi/167/fi/28/X11MUPE/year/2011>.

Vienna Symphonic Library. 2016. Bass tuba: History 2 – The modern bass tuba. Luettu 2.5.2016. http://vsl.co.at/en/Bass_tuba/History_02.

LIITTEET

Liite 1. Haastattelukysymykset

Tuubasonaatin tausta. Kuka tilasi ja mitä varten? Millaisia toiveita tilaajalla oli?

Minkälaisia ajatuksia teoksen taustalla on?

Oletteko itse soittanut tai kokeillut soittaa tuubaa?

Minkälainen suhde teoksella on sonaattiperinteeseen?

Miten kuvailisitte tuuban ja pianon rooleja teoksessa?

Oliko sävellystyössä haasteita? Minkälainen soitin tuuba oli säveltää, nimenomaan soolosoittimena? Oletteko aiemmin säveltänyt tuuballe tai käyttänyt vaskia soolosoittimena?

Teittekö säveltämisen aikana yhteistyötä esittäjän/tilaajan kanssa? Millaista?

Kantaesitys Lieksassa Vaskiviikoilla, mitä siitä jäi mieleen? Tuliko haasteita? Muutettiinko teosta harjoitusvaiheessa jotenkin? Muuttaisitteko jotain, jos säveltäisitte nyt teosta uudelleen?

Millaisia ohjeita haluaisitte antaa teosta harjoitteleville muusikoille?

Liite 2. Konserttitallenne

CD ja DVD opinnäytetyökonsertista on arkistoitu Tampereen Musiikkiakatemiaan kirjastoon.

Liite 3. Konserttimainos

Tiia Luoman opinnäytetyökonsertti
Pe 8.4.2016 klo 10.30
Pyynikkisali
Tampereen Musiikkiakatemia
Vapaa pääsy

Fennomaniaa
Turriago-Wessman-Heininen

Tuuba: Tiia Luoma, Sini Ylönen
Piano: Katja Kilponen

Liite 4. Konsertin käsiohjelma

Tiian opinnäytetyökonsertti Fennomaniaa
8.4.2016
klo 10.30, Pyynikkisali

Ohjelma

Paavo Heininen: Sonata for tuba and piano,
op. 120

Harri Wessman: Sonata for tuba and piano
(Sini Ylönen, tuuba)

Tuomas Turriago: Sonata for tuba and piano

Tuuba: Tiia Luoma, Sini Ylönen
Piano: Katja Kilponen

Tiia Luoma aloitti tuubaopinnot Tampereen konservatoriossa musiikkiopistotasolla 16-vuotiaana vuonna 2007, pian siis on vuorossa 10-vuotistaiteilijajuhlavuosi. Suurin osa matkasta on taittunut Eero Kolarin ohjauksessa. Ammattiopinnot alkoivat armeijan jälkeen keväällä 2012. Tasaisen varmasti edenneiden opintojen jälkeen valmistuminen musiikkipedagogiksi hämmöittää jo. Vaihto-opiskeluvuosi Wienissä lukuvuonna 2014-2015 Musik und Kunst Privatuniversität der Stadt Wien (ennen Konservatorium Privatuniversität der Stadt Wien) -koulussa opetti paljon niin musiikista kuin tuuban soitostakin.

Sini Ylönen, Kouvolan lahja Tampereen tuubaluokalle, aloitti ammattiopinnot Tampereen konservatoriossa vuonna 2013. Ahkeran tuubailun lisäksi Sini kasvattaa sisäistä humanistiaan Tampereen yliopistolla englannin kielen opintojen parissa.

Katja Kilponen toimii säestäjänä Tampereen Musiikkiakatemiassa. Lisäksi häneltä löytyy raudanlujaa ammattitaitoa orkesterisoittamisesta, kamarimusiikista sekä levyttämisestä. Katja on tehnyt aika hitonmoisen työn tämän(kin) konsertin eteen. Kiitos!

Paavo Heininen (s. 1938) on pysynyt koko säveltäjänuransa ajan uskollisena modernismille. Hän on toiminut sävellyksen opettajana Sibelius-Akatemiassa ja opettanut muun muassa Kaija Saariahoa. Magnus Lindbergiä sekä Jouni Kaipaista. Heinisen tuubasonaatti kantaesitettiin Lieksan Vaskiviikoilla vuonna 2010. Teos nojaa vahvasti vapaatonaaliseen maailmaan, ja on haastava sekä pianolle että tuuballe, molemmille sekä teknisesti että musiikillisesti.

Harri Wessman (s. 1949) kuvailee sävellystyylilään kontrapunktiseksi jazziksi. Hänen tuubasonaattinsa kantaesitettiin Lieksassa vuonna 1995. Harri Teoksen taustalla oli idea "kolmen Harrin sonaatista". Teoksen kantaesittivät Harri Lidsle (tuuba) ja Harri Saarinen (piano). Kyseinen sonaatti on tämän konsertin teoksista perinteisin sonaatti: se on kolmiosainen ja huomattavasti tonaalisempi kuin kaksi muuta. Tavoitteena oli myös, että teos on ammattiopiskelijan opittavissa. Tässä konsertissa teoksen kaksi ensimmäistä osaa esittää Sini Ylönen (tuuba).

Tuomas Turriago (s. 1979) toimii säestyksen lehtorina Tampereen Musiikkiakatemiassa. Tällä hetkellä hän tosin nauttii virkavapaasta voidakseen muun muassa säveltää. Turriagon tuubasonaatti alkaa olla jo käsite suomalaisessa tuubamaailmassa. Se kantaesitettiin vuonna 2011 ja jo vuonna 2013 se oli pakollisena teoksena Lieksan vaskiviikkojen kansainvälisessä tuubakilpailussa. Tämän jälkeen useat muusikot ovat esittäneet teosta. Sonaatti on saanut inspiraationsa muun muassa venezuelalaisesta 5/4-tahtilajissa menevästä merengue-tanssista. Rythmi, rytmi ja rytmi.

Tiia Luoman opinnäytetyökonsertti
Pe 8.4.2016 klo 10.30
Pyynikkisali
Tampereen Musiikkiakatemia
Vapaa pääsy

Fennomaniaa
Turriago-Wessman-Heininen

Tuuba: Tiia Luoma, Sini Ylönen
Piano: Katja Kilponen